

Увод

Период позног средњег века у Србији обележио је успон нових владарских породица. Међу њима најистакнутије место свакако припада Лазаревићима и Бранковићима. Њихово деловање имало је знатног утицаја на судбину српских области у време све снажнијег османлијског притиска на Балаканско полуострво. Одлучили смо се из тог разлога да тема нашег дипломатског рада буду односи између Лазаревића и Бранковића, од Косовске битке до смрти деспота Стефана Лазаревића. Током овог периода (1389-1427) поменуте породице су се политички размимоилазиле, сукобљавале и на крају помириле, што је довело до снажњења и учвршћивања српске деспотовине. Наш задатак је да понудимо одговор зашто су односи две династије били толико сложени, наравно узимајући у обзир догађања из времена пре Косовске битке. Управо до смрти кнеза Лазара њихове односе карактерисала је релативна хармонија. Излагање ће обухватити раздобље до 1427. године, пошто се тада угасила лоза Лазаревића, те је управљњем државом преузео род Бранковића.

Ради свестраног покривања теме користили смо се различитим врстама извора. Морамо међутим нагласити да је знатно више података остало о деловању кнеза Лазара и његових потомака. Вероватно најважнију групу извора представљају повеље, које су издавале две истакнуте породице. Повеље Лазаревића узорно је објавио Александар Младеновић у збиркама *Повеље кнеза Лазара*¹ и *Повеље и писма деспота Стефана Лазаревића*.² За коришћење осталих повеља били смо углавном упућени на публикацију Стојана Новаковића *Законски споменици српских држава средњег века*³ и збирку Франца Миклошића *Monumenta Serbica*.⁴ Два доку-

¹ А.Младеновић, *Повеље кнеза Лазара*, Београд 2003.

² А.Младеновић, *Повеље и писма деспота Стефана Лазаревића*, Београд 2007.

³ С.Новаковић, *Законски споменици српских држава средњег века*, Београд 1912

⁴ Fr.Miklosich, *Monumenta Serbica spectantia historiam Serbiae, Bosnae, Ragusii, Vindobonae*, 1858.

мента породице Бранковић одлично је издао Ђорђе Бубало у свом раду *Повеље Маре Бранковић и синова јој Гргура, Ђурђа и Лазара манастиру Хиландару*.⁵ Такође од користи су нам била издања неколико повеља у оквиру неколико бројева збирке *Стари српски архив*.⁶ Преписка српских владра са Дубровачком републиком и повеље њој издате употребљаване су у издању Љубомира Стојановића *Старе српске повеље и писма*.⁷

Од наративних извора најзначајнији је *Житије деспота Стефана Лазаревића* из пера Константина Филозофа.⁸ Вредне податке о догађањима у српским земљама крајем XIV и почетком XV века доноси спис Мавра Орбина *Краљевство Словена*,⁹ иако је настао почетком XVII века. Промене на патријаршијском трону после Косовске битке описује епископ Марко у *Житију светог патријарха Јефрема*.¹⁰ Међу култним списима посвећеним кнезу Лазару издваја се *Слово о кнезу Лазару патријарха Данила III*.¹¹

Посебну групу извора представљају записи и натписи. Они неретко садрже информације од велике важности. Употребљавали смо их највећим делом путем издања Љубомира Стојановића *Стари српски записи и натписи*.¹² Кратке вести наших летописаца објавио је Љубомир Стојановић у књизи *Стари српски родослови и летописи*.¹³

GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

⁵ Ђ.Бубало, *Повеље Маре Бранковић и синова јој Гргура, Ђурђа и Лазара манастиру Хиландару*, Прилози КИФ 65-66, 1-4 (2001) 75-105.

⁶ А.Веселиновић, *Повеља деспота Стефана Лазаревића деспотици Евпраксији*, *Стари српски архив* 1 (2002) 131-142; Р.Михаљчић, И.Шпадијер, *Слово браће Бранковића манастиру Хиландару*, *Стари српски архив* 6 (2007), 151-166; М.Шуица, *Повеља кнеза Стефана Лазаревића којом се Хиландару прилаже црква Ваведена Богородичиног у Ибру*, *Стари српски архив* 3 (2004) 107-123. Нарочито је значајан коментар, који иде уз ова издања.

⁷ Љ.Стојановић, *Старе српске повеље и писма* I-1, Београд-Сремски Карловци, 1929.

⁸ В.Јагић, *Живот Стефана Лазаревића*, *Гласник СУД XLII* (1875) 223-328; К.Филозоф, *Повест о словима; Житије деспота Стефана Лазаревића*, *Стара српска књижевност у 24 књиге*, Београд 1989.

⁹ М.Орбин, *Краљевство Словена*, Београд 2006² (превод З.Шундрица).

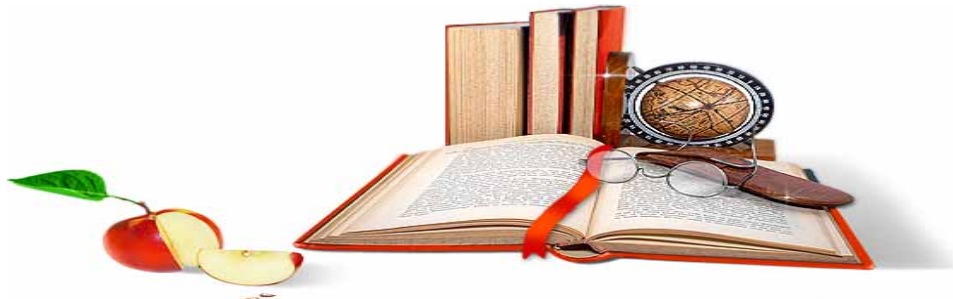
¹⁰ *Шест писаца XIV века, Марко Пећки, Житије светог патријарха Јефрема*, *Стара српска књижевност у 24 књиге*, Београд 1986.

¹¹ В.Ђоровић, *Силуан и Данило II, Српски писци XIV-XV века*, *Глас СКА* 136 (1929), 13-103.

¹² Љ.Стојановић, *Стари српски записи и натписи I-VI*, Београд 1902-1926, репринт (1982-1988).

¹³ Љ.Стојановић, *Стари српски родослови и летописи*, Сремски Карловци 1927.

**RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I
DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET
WWW.MATURSKI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA **MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM**